

God is God

Preek over Jesaja 43:25

Te lezen: Jesaja 43:22-26 en Lucas 15:1-8
Zuilen, 24 november 1974

In Lucas 15 treffen we Jezus aan, omringd door een groep zeer godsdienstige mensen. Iedere sabbat zitten ze trouw in de synagoge. En pluizen de wetten van Mozes uit. Ze geven een tiende deel van hun inkomen voor de tempeldienst, en aalmoezen aan de armen.

Hoofd voor hoofd stellen ze in godsdienstig opzicht wat voor. Ze vertegenwoordigen het crème de la crème van het uitverkoren volk.

Deze mensen hebben ernstige kritiek op Jezus. Jezus gooit volgens hen de naam van God te grabbel. In de naam van notabene God zat Jezus laatst aan tafel bij een volksverrader als tollenaar Levi.

Dat moet iedere jood een gruwelijk gezicht zijn geweest! Even gruwelijk als voor de Nederlander die tijdens de Duitse bezetting zijn predikant zag dineren met een N.S.B.-er. Wie zo iets deed in de naam van God, haalde voor het gevoel van een Israëliet de naam van God door het slijk.

Kortgeleden had Jezus zich door een publieke vrouw laten zalven. Wanneer een Israëliet iemand wilde eren en danken, dan zalfde hij hem met olie.

Stelt u zich voor, dat u, fietsende langs de woonschepen aan de Vecht of door de Utrechtse Vogelenbuurt, één van de ouderlingen van de gemeente zou aantreffen, terwijl deze uitvoerige dankbetuigingen in ontvangst neemt van een publieke vrouw! Laten we aannemen, dat u er geen ogenblik aan twijfelde, of uw ouderling heeft die vrouw een 'Zaaier' aangeboden en haar over Christus gesproken. Tien tegen één, dat het toch door u heen zou flitsen: Zo, bij zulke mensen gaat hij op bezoek. En trouwe gemeenteleden als wij zijn, hebben al een jaar geen huisbezoek van hem ontvangen!

Iedere zondag danken we God voor de onverdiende genade, dat wij zijn kinderen mogen zijn. Maar trouwe gemeenteleden, harde gemeentewerkers, en gulle gevers in de collectezak en op het gironummer van de penningmeester, hebben snel de neiging zich te laten voorstaan op hun trouw, hun werk, hun bijdragen. Zo wordt de onverdiende genade een prestatie om trots op te zijn.

Zo was het ook de joden vergaan die zich in Lucas 15 rond Jezus verzamelen. Ze vormen de geestelijke bovenlaag van Israël. En dat wilden ze wel weten ook.

Ze willen zichzelf niet op een voetstuk plaatsen. Dat zou te onbescheiden zijn. Maar zij verwachten dat anderen dat zullen doen.

Zeker een man Gods als Jezus zou veel aandacht aan hen moeten besteden. Hij zou hen moeten prijzen en hen een ieder tot voorbeeld moeten stellen.

En dat is nu juist wat Jezus niet doet.

Jezus zoekt de mensen van de zelfkant van de samenleving veel vaker op dan de mensen van de bovenlaag. Hij is voortdurend te vinden bij tollenaars en zondaren, bij

melaatsen en blinden. Je treft Jezus aan bij mensen waarvan ieder zegt dat ze duidelijk bij God in het krijt staan.

Dat ergert uitgerekend de vroomste en trouwste Israëlieten. Voor hen is God hun God. Ze hebben recht op Hem. Ze kunnen aanspraak op God maken. Dit zullen ze niet platweg zeggen, natuurlijk. Maar zo voelen ze het wel aan. En zo gedragen ze zich ook. Ze hebben God aan zich verplicht. Want ze stellen godsdienstig wat voor.

Jezus kijkt die kring van zelfverzekerde, geslaagde farizeeërs en schriftgeleerden rond, en vraagt: 'Wie van u die honderd schapen heeft, en er één verliest, laat niet de negen en negentig in de wildernis achter, en gaat het verlorene zoeken totdat hij het vindt?' De omstanders kijken elkaar aan: Wie van hen zou zó handelen?

Is het wel rechtvaardig van een herder om negen en negentig oppassende schapen in de steek te laten ter wille van één wegloopster? Die negen en negentig oppassende schapen hebben het toch niet verdiend om in de steek gelaten te worden!

De omstanders kijken elkaar aan: Wie van hen zou als herder zo handelen? Een herder moet toch ook een beetje zakenman zijn. Jammer van dat ene schaap, maar je hebt er tenminste nog negen en negentig over! Het zou toch dwaas zijn om bij die negen en negentig weg te lopen ter wille van dat ene schaap, waarvan hij niet eens weet of hij het wel levend zal terugvinden. Wat kan er tijdens zijn afwezigheid wel niet met de negen en negentig trouwe dieren gebeuren!

Jezus vraagt zijn toehoorders: Wie van u zou niet handelen zoals die herder deed?

De omstanders aarzelen. Een herder moet natuurlijk ook een beetje zo kunnen zijn. Maar de herder is toch méér dan alleen een zakenman. De schapen staan niet alleen in zijn kasboek bijgeschreven. Ze staan ook in zijn hart geschreven. Een echte herder rekent niet alleen, en hij redeneert niet alleen. Een herder heeft ook nog gevoel.

De omstanders moeten Jezus zwijgend toestemmen: Een echte herder kán het niet laten: Hij gaat dat ene verdwaalde schaap achterna. Hij neemt de zakelijke risico's op de koop toe. En hij accepteert het, dat sommigen dit onrechtvaardig zullen vinden tegenover de negen en negentig trouwe schapen.

Een echter herder kán het nu eenmaal niet laten. Hij zou zijn herdershart geweld aan doen. Hij zou zichzelf verloochenen. Je bent herder, of je bent het niet!

En, zegt Jezus met deze gelijkenis, zo'n herder is God. God kán het niet laten. Hij zoekt een mens, die in het leven verdwaald is, op. Omdat Hij God is. Omdat Hij zich geweld aan zou doen, wanneer Hij het niet deed.

Wij lazten uit Jesaja 43, dat God tegen Israël zegt: 'Ik ben het die uw overtredingen uitdelg om mijnentwil'.

Israël moet zich niets verbeelden. De zelfverzekerde farizeeërs en schriftgeleerden moeten zich niets verbeelden.

Niet omdat zij zo hard hebben gebeden,
niet omdat zij zich zo hebben uitgesloofd in de dienst van God,
niet omdat zij God zoveel offers hebben gebracht,
zal God hen tot zijn volk rekenen.

God zegt: Ik doe het om mijnentwil. Ik kan niet anders. Anders zou ik God niet zijn.

In Lucas 15 vertelt Jezus gelijkenissen over een verloren schaap, over een verloren

penning, en over een verloren zoon.

Waarom gaat de herder dat verloren schaap zoeken? Omdat hij herder is!

Waarom gaat die vrouw het verloren geldstuk zoeken? Omdat zij de eigenaresse is!

Waarom neemt die vader de verloren zoon weer aan als zijn eigen kind? Omdat hij vader is.

Waarom loopt God in Jezus Christus een verdwaald mens achterna totdat Hij hem heeft gevonden en terecht gebracht? Omdat hij God is.

‘Om mijnentwil doe ik dat’, zegt God.

Hoe komt het, dat u zich kind van God mag noemen? Ligt dat aan uw opvoeding in een christelijk gezin? Of aan uw gevoel voor ‘hogere dingen’? Of bent u kind van God omdat u zo verstandig was het evangelie te geloven en zich te bekeren?

U mag zich kind van God noemen, omdat God u tot zijn kind heeft gemaakt. En dat deed Hij niet om het een of ander. Dat deed Hij om zijnentwil.

God was tegenover u gewoon zichzelf. En daarom bent u zijn kind.

Wanneer je als christen in je leven achterom kijkt, kun je je verbazen. Verbaast u zich er wel eens over dat u ’s zondags in deze kapel zit? Weest u eens eerlijk: Zijn er in uw leven niet veel dingen gepasseerd waardoor u hier even goed niet zou hebben kunnen zitten?

Periodes waarin uw hart ver was van Christus en zijn gemeente. Ziektes en teleurstellingen die uw geloof ondermijnden. Onenigheid met andere gemeenteleden. En toch zit u hier! Hoe kan dat? Omdat God tegenover u zichzelf trouw is gebleven! Zelfs wanneer u God losliet, liet God uw hand niet los. Want God is een herder die zichzelf niet kan verloochenen. Hij zou zichzelf geweld aan doen, wanneer Hij één uit zijn kudde aan zichzelf zou overlaten.

Het is vandaag een bijzondere dag voor de baptistengemeente in Utrecht. De gemeente gedenkt vandaag haar 50-jarig bestaan!

Noch in de gemeente Utrecht-Centrum, noch in de gemeente Utrecht-Noord wordt dit halve eeuwfeest gevierd. Maar in deze prediking moet het feit wel genoemd worden. Hoe komt het dat de gemeente vandaag de halve eeuw kan vol maken?

Moeten we vooral dankbaar terugdenken aan de pioniers van deze gemeente: De mensen als de broeders Zerst en Plantfeber. Is de gemeente die vijftig jaar doorgekomen dankzij voorgangers die trouw hun werk deden, en kerkenraden met visie die moedige besluiten durfden nemen?

De ouderen onder ons zouden veel kunnen vertellen van stormen die over en door de gemeente zijn getrokken. Maar zij is overeind gebleven! Dankzij de trouw en offervaardigheid van de honderden gemeenteleden uit de afgelopen vijftig jaar?

Ja! Ook dankzij de pioniers en de kerkenraadsleden en de voorgangers en alle gemeenteleden bestaat de gemeente vijftig jaar! Een gemeente bestaat uit mensen. En we moeten bij gelegenheden als deze niet doen alsof dat onbelangrijk zou zijn.

Maar we peilen het geheim van dit halve eeuwfeest op zijn diepst, wanneer we zeggen: God is tegenover deze gemeente vijftig jaar lang gewoon zichzelf geweest. Hij is door dik en dun de gemeente trouw gebleven, omdat Hij zichzelf trouw is gebleven.

De gemeente wordt door Paulus het Lichaam van Christus genoemd. De gemeente is een stuk van God zelf. Zijn vlees en zijn bloed.

God zegt vanmorgen tegen ons: Jullie gedenken deze dag omdat Ik als herder alleen maar herder kan zijn. Om mijnentwil bestaan jullie vijftig jaar.

Er bestaat geen ontspannener leven dan het leven van een christen.

Dat zou je niet altijd zeggen, wanneer je op kerkenraadsvergaderingen voorganger, ouderlingen en diakenen tot het middernachtelijk uur zwaar hoort discussiëren. Dat zou je niet zeggen wanneer je de ernstige gezichten van veel christenen ziet.

Toch is er geen bevrijder en ontspannener leven dan het leven van een christen!

Goed beschouwd hoeft een christen maar één zorg te kennen: Dat hij God God laat zijn.

Misschien zit hier iemand die zich hopeloos in de nesten heeft gewerkt. Wellicht voelt u zich als een verdwaald schaap dat verward is geraakt in weerbarstig struikgewas.

Problemen in het gezin, waar u niet uit kunt komen. Vriendschappen, zakenrelaties of gewoontes die u verstrikken. Ruzies die u alle levensblijheid ontnemen.

Wat moet u doen? U moet God God laten zijn. De herder herder laten zijn.

God is een herder die er op uit trekt. Hij waagt zich in het diepste ravijn waarin een schaap is terecht gekomen. Hij bezeert zijn eigen handen aan de doornen van de struiken waarin u verward bent geraakt. En dan zegt God niet: Vooruit, en nu gauw terug naar de kudde. God neemt u op zijn schouder, zoals een herder een verdwaald, vermoeid en gewond schaap op zijn schouders neemt.

God neemt de last van uw verlorenheid geheel voor zijn eigen rekening.

De afstand die u bent weg gedwaald, legt Hij zelf af. Dat is het kerstfeest. Waarin de zoon van God de hemel verliet en geboren werd in een stal.

De pijn van uw beknelde positie tussen de doornen laat Hij wegvloeien via zijn eigen handen. De zwaarte van uw vermoeidheid en onmacht neemt Hij op zijn eigen schouders. Dat is Goede Vrijdag.

We zeggen wel eens van iemand, dat hij zijn problemen in zichzelf verwerkt. Aan het kruis lost God het probleem van uw verlorenheid in zichzelf op. Hij verwerkt het in de verhouding met zijn eigen zoon.

Dat alles doet God om zijnentwil. Als God kán Hij niet anders.

U hoeft zich niet in te spannen. U hoeft niets te presteren. U moet zich alleen aan Hem gewonnen geven. U moet God alleen God laten zijn.

Er bestaat geen bevrijder en ontspannener leven, dan het leven van een christen.

Wie in zijn leven God God laat zijn, wordt bevrijdt uit de gevangenis van zijn eigen prestaties, zijn eigen fatsoen, zijn eigen vroomheid. Hij wordt vrij gemaakt uit de boeien van schaamte en van 'wat zouden de mensen er van zeggen'?

Amen.